

2022-01-18

Diarienummer
RH 2021/0334

Regeringskansliet, Miljödepartementet

Yttrande över Remiss: En förbättrad förpackningsinsamling - nya roller för kommuner och producenter, M2021/02118

Lunds kommun har i nuläget en väl utbyggd infrastruktur för insamling av samtliga avfallsfraktioner. 83 procent av villhushållen har fyrfackskärl och 70 procent av flerfamiljshus har full sortering, antingen via kärllösningar eller underjordiska behållare. I kommunens nyaste område, Brunns hög, finns en kombination av sopsug och underjordiska behållare som skapar helhetslösningar för de åtta vanligaste fraktionerna.

Som komplement till den fastighetsnära insamlingen har kommunen, i egen regi, 14 stycken återvinningsstationer och fyra återvinningscentraler (varav två drivs av kommunen i egen regi och två drivs av det kommunägda bolaget Sysav).

Lunds kommun välkomnar förslaget att kommunerna får ansvar för insamling av samtliga förpackningsfraktioner och att ersättning tillhandahålls kommunen. Förslaget väntas öka möjligheterna att uppnå målet om minskat avfall som finns i LundaEko och målen i avfallsplanen. Genom en fortsatt hög tillgänglighet till full sortering skapas möjligheter till en ökad materialåtervinning och ett mer cirkulärt samhälle.

Att det även i vissa utomhusmiljöer ställs krav på sorteringsmöjligheter skapar en ökad tydlighet gentemot boende och besökare i kommunen gällande skyldigheten att sortera sitt avfall.

Nedan kommenteras ett antal frågor som Lunds kommun anser behöver förtydligas ytterligare i det slutgiltiga förslaget.

Dispenser från kraven på att skilja förpackningen från sitt innehåll, utsortering och separat insamling

I förslaget anges att dispens från kravet på sortering av olika materialslag ska kunna prövas av tillsynsmyndigheten med hänsyn tagen till lokala förutsättningar. Lunds kommun ser positivt till

2022-01-18

Diarienummer
RH 2021/0334

förslaget om att tillsynsmyndigheten bereds möjlighet att ta hänsyn till de lokala förutsättningarna.

Förslaget menar att ansökan om dispens bör begränsas till yrkesmässig verksamhet. I den centrala staden Lund finns ett antal äldre fastigheter där fastighetsnära insamling inte är möjlig på grund av utrymmesmässiga skäl. Lunds kommun önskar därför att även fastighetsägare ska kunna beredas möjlighet till dispens.

Fastighetsägarnas ansvar

Lunds kommun önskar ett förtydligande av både fastighetsägarnas ansvar att tillhandahålla utrymme för fastighetsnära insamling och konsekvenser i de fall det inte görs till utsatt datum. Detta är särskilt viktigt då förpackningarna enligt promemorian ska hämtas vid samma plats som mat- och restavfallet och att möjligheterna till dispens är otydliga.

Kommunal insamling av förpackningsavfall från hushåll och vissa verksamheter

Förslaget innebär att kommunen får ansvar för insamling av förpackningsavfall från verksamheter som är samlokaliserade med hushåll. Detta för att öka möjligheten till effektiv hantering av samtliga avfallsfraktioner. Lunds kommun ställer sig positiva till förslaget. Lunds kommun ser dock en fördel med att även mindre verksamheter som inte är samlokaliserade med bostäder omfattas av förslaget. Det möjliggör ett ökat samarbete med tillsynsmyndigheten för att minimera avfall.

Ekonomisk ersättning

Då Lunds kommun liksom ett 70 tal andra kommuner varit proaktiva, på basis av politiska beslut och 28 § förpackningsförordningen (2006:1273) och redan har infört fastighetsnära insamling, behöver dessa kommuner få ersättning redan från och med ikraftträdandet av förordningen (enligt förslaget den 1 januari 2023) istället för att vänta på ersättning till 2024 så som föreslås i promemorian. Lunds kommun bidrar redan till utsorteringen, och insamlingen av återvinningen av förpackningsavfall. Det är därför fullt rimligt att Lunds kommun direkt vid ikraftträdandet av en reviderad förpackningsförordning erhåller ersättning för den insamling som vi verkställer.

Lunds kommun ställer sig också frågande till de valda datumen för anmälan och beslut av ersättning. Lunds kommun ser ingen poäng med att avvakta ända till 31 maj för att anmäla övertagande av ansvar, utan anser att det kan ske långt tidigare på året för att Naturvårdsverket ska kunna ta beslut före sommaren. 30 september

2022-01-18

Diarienummer
RH 2021/0334

är för sent för den kommunala besluts- och taxeprocessen i Lunds kommun liksom i de flesta kommuner.

Ersättningen av förpackningar vid flerbostadshus ska baseras på antal lägenheter. Lunds kommun anser att det då hade varit ytterst lämpligt att det föreskrivs att det nationella lägenhetsregistret får användas för detta ändamål vilket idag inte anses möjligt av Integritetsskyddsmyndigheten. Att ta fram dessa uppgifter utan det nationella lägenhetsregistret blir en stor administrativ börda för kommunerna.

De ekonomiska konsekvenserna av förslag till förändrade roller för kommuner och producenter är svårbedömt då ersättningen ej är specificerad. Ersättningen föreslås utgå med schabloner baserade på kommunens beskaffenhet. Då Lunds kommun investerat i en högre fastighetsnära insamling än ett flertal andra kommuner riskerar Lund att missgynnas av en schablonersättning. Det gäller framför allt i tätbebyggda områden där kommunen investerat i såväl sopsug som underjordiska behållare för samtliga vanligt förekommande förpackningsfraktioner.

För att hitta effektiva och användarvänliga lösningar kommer olika kommuner att behöva investera i infrastruktur anpassade efter lokala förhållanden. Därför föreslås en mer kommunanpassad ersättning.

Lättillgängliga insamlingsplatser

I promemorian föreslås att kommuner ska samla in skrymmande sällanförpackningar samt förpackningar av udda material (som trä, textil eller keramik) på lättillgängliga insamlingsplatser. Det framgår inte med önskvärd tydlighet vad som avses med lättillgänglig. Lunds kommun anser, liksom Avfall Sverige, att för dessa mindre vanliga förpackningar kan återvinningscentraler anses vara en lättillgänglig plats då det finns 4 återvinningscentraler i Lund samt att dessa förpackningar inte uppkommer så ofta.

Det är dock viktigt att påpeka att lättillgängliga platser även fortsatt behövs för de vanligt förekommande förpackningsslagen även vid fullt utbyggd fastighetsnära insamling. Dessa behövs som ett komplement för att avlasta det fastighetsnära systemet vid de tillfälle det tillfälligt uppkommer större mängder förpackningar hos hushållen som tex storhelger eller när större inköp gjorts. Lunds kommun har en mycket väl utbyggd fastighetsnära insamling trots detta finns idag ett behov av 14 st Återvinningsstationer. Det är därför också viktigt att full kostnadsersättning erhålls för dessa. Lunds kommun kan med relativt enkla medel ställa om dagens 14 återvinningsstationer till insamlingsplatser för skrymmande sällan-

2022-01-18

Diarienummer
RH 2021/0334

förpackningar samt förpackningar av udda material om dessa är att betrakta som lättillgängliga.

Insamlingen på allmän plats

Förslaget innebär att kommunen ska samla in förpackningsavfall på allmän plats. I praktiken innebär förslaget att kommunen ska tillhandahålla möjlighet för full sortering på platser där många människor samlas och förpackningsavfall kan uppstå. Det kan t.ex. vara torg och parker som kommunen ansvarar för.

Lunds kommun ser att en sådan lösning kräver stora investeringar i infrastruktur för att hantering av förpackningsavfall ska ske på ett sätt som möjliggör bibehållen arkitektonisk upplevelse av platsen. I den mån den ersättning som ska tas fram står i proportion till kommunens faktiska kostnader för investeringen ställer sig Lund positiv till förslaget.

Lunds kommun kan behöva utreda vilka nämnder som ska ha ansvar för införandet och utförandet av förslaget om det antas.

Information om utsortering och insamling

Kommunerna förslås ta över kommunikationsansvaret från förpackningsproducenterna samt erhålla ersättning för det. Det är positivt att ansvaret överförs då Lunds kommun har väl etablerade kommunikationskanaler till samtliga invånare i kommunen vilket möjliggör kommunspecifik information och kommunikation.

Torsten Czernysson
Renhållningsstyrelsens ordförande